

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra proiectului hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind organizarea și desfășurarea de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți a activității de supraveghere sanitar-veterinară la unitățile de producere, colectare, procesare, depozitare și comercializare a materiei prime și a produselor de origine animală

I. Evaluarea generală a proiectului

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

Potrivit autorului, proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Normei sanitar-veterinare privind organizarea și desfășurarea de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți a activității de supraveghere sanitar-veterinară de stat la unitățile de producere, colectare, procesare, depozitare și comercializare a materiei prime și a produselor de origine animală, a fost elaborat întru realizarea obiectivelor trasate în Planul de acțiuni pentru implementarea Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.964 din 11 august 2008. Conform notei informative scopul proiectului hotărîrii îl constituie asigurarea salubrității și calității produselor de origine animală destinate consumului uman și a furajelor.

Studiind prevederile proiectului hotărîrii și a Normei, se constată că dispozițiile acestora depășesc mult fundamentarea expusă de autor. Deși proiectul Normei va avea un impact esențial asupra activității de întreprinzător, autorul nu a evidențiat în analiza preliminară a impactului de reglementare opiniile medicilor veterinari privați sau a întreprinzătorilor din domeniul supus reglementării. Autorul nu argumentează de ce a intitulat proiectul actului „Norme” și nu „Regulament” sau „Instrucțiuni”. Obiectul de reglementare a proiectului nu este unul specific, cu dispoziții strict specifice din domeniul sanitar-veterinar, (implicit termeni medicali sau modalități de determinare a unor indici sanitari prin manipulări de laborator), ci unul care reglementează activitatea executiv-administrativă a medicilor veterinari privați și parțial atribuțiile autorității competente sanitar-veterinare. În acest sens autorul urma să respecte prevederile legale, în special prevederile art.12 alin.(3) al Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr.317 din 18.07.2003, care statuează că problemele care necesită o reglementare detaliată (cum este în cazul dat organizarea și desfășurarea de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți a activității de supraveghere sanitar-veterinară) se elaborează de regulă sub formă de proiecte de regulamente, instrucțiuni, statute, reguli, care urmează a fi aprobate prin hotărîre de Guvern.

Deși autorul nu specifică clar în nota informativă, înțelegem că Norma este elaborată întru executarea prevederilor Legii nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară, în special a articolului 14 din această Lege care se

referă la activitatea sanitar-veterinară de liberă practică. În acest sens, urma să se respecte principiul coerenței, corelației și subordonării proiectului actului normativ legii sau actului normativ de nivel superior, ceea ce autorul proiectului nu a făcut.

Contrar prevederilor art.37 al Legii 317/2003, autorul nu a argumentat și gradul de compatibilitate a proiectului cu reglementările legislației comunitare, nu a făcut referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare.

Autorul nu a argumentat necesitatea elaborării și promovării anexei nr.1 la proiectul Normei, modul de determinare a categoriilor de unități supuse supravegherii sanitar-veterinare și clasificarea lor.

Autorul de asemenea nu a argumentat în nota informativă necesitatea și oportunitatea încheierii contractelor între direcțiile sanitar-veterinare și unități, cât și modelul propus de contract de prestare a serviciilor de supraveghere sanitar-veterinară.

Concluzii: Considerăm, că argumentele invocate de autorul proiectului în nota informativă nu justifică necesitatea promovării acestuia în redacția propusă. Totodată, unele prevederi din proiectul Normei sunt neîntemeiate legal, contravin prevederilor Legii nr.221/2007 și depășesc mult fundamentarea expusă de autor. Proiectul Normei conține un potențial coruptibil major.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Autorul proiectului, contrar prevederilor art.37 lit.e) al Legii nr.317/2003, în nota de argumentare nu s-a expus asupra componentei financiare a proiectului. Totodată, potrivit prevederilor p.p.8, 9 și 10 ale proiectului Normei, implementarea proiectului necesită cheltuieli financiare, dar aceste cheltuieli se atribuie subiecților de drept privat („unităților”, în sensul proiectului), fără consultarea și în detrimentul acestora.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale

Proiectul Normei promovează direct interesele direcțiilor raionale/municipale sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală, acordând totodată acestor autorități discreții excesive, descrierea cărora va fi dată la capitolul respectiv al raportului.

Întru motivarea concluziei de promovare a intereselor direcțiilor reținem din p.p.4 și 5 ale proiectului Normei, că aceste direcții, impun obligatoriu unităților încheierea unor contracte în detrimentul unităților, iar neîncheierea acestor contracte are ca efect neautorizarea funcționării. Aceasta contravine prevederilor Legii nr.221/2007, or, în această Lege nu se prevede obligativitatea încheierii contractelor între direcțiile raionale/municipale și unități, ci între unități și medicii-veterinari de liberă practică împuterniciți. De asemenea ca semn al promovării intereselor direcțiilor evidențiem prevederile cuprinse în p.p. 6, 8 și 9 ale proiectului Normei.

Recomandăm autorului revizuirea prevederilor p.p. 4,5,6,8 și 9 și ralierea lor la prevederile Legii nr. 221/2007.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standardele anticorupție

Proiectul Normei nu corespunde standardelor naționale anticorupție, fiind purtătorul unor factori coruptibili iminenți din motivul prezenței normelor incoerente, ambigui, a discrețiilor excesive nejustificate și în lipsa unui mecanism de control a acțiunilor autorităților din domeniul vizat.

Recomandăm autorului revizuirea proiectului Normei, elaborarea unui alt proiect care să se integreze organic în sistemul legislației din domeniu, să fie corelat cu prevederile actelor normative de același nivel sau cu prevederile legislative de nivel superior, cu care se află în conexiune, să nu depășească limitele competenței instituite prin aceste acte și să nu contravină scopului și dispozițiilor acestora, astfel eliminând pericolul coruptibilității lui.

II. Evaluarea în fond a proiectului

2.1. Formulări lingvistice ambigui

Proiectul Normei conține un număr mare de formulări ambigui, generalizate sau vagi care lasă loc de interpretare, redând proiectului un sens neconcret.

Considerăm că sintagma „documentul justificativ” folosită de autor pe tot cuprinsul proiectului Normei și proiectelor anexelor la Norme reprezintă o formulare lingvistică ambiguă, deoarece nu este clar ce se are în vedere prin „documentul justificativ”. Explicația sensului ca „act oficial întocmit de medicul veterinar...” este prea generală, sensul noțiunii necesitând a fi concretizat într-o denumire clară și explicită, cum ar fi: proces-verbal, act de constatare, etc.

Recomandăm explicarea noțiunii de „act justificativ” cu darea unei denumiri clare și explicite acestui document. De asemenea **recomandăm**, elaborarea blanchetei acestui „act justificativ” și aprobarea ei ca anexă la proiectul Normei.

Considerăm prevederile p.6 din proiectul Normei ca fiind ambigui și vagi, ele conținând un potențial factor coruptibil, lăsând la discreția autorității stabilirea numărului de medici veterinari necesari.

Recomandăm autorului stabilirea exactă și indicarea în proiect a numărului de medici pentru fiecare categorie de unitate specificată în proiectul anexei nr.1 la Normă. Spre exemplu: cu capacitatea de procesare de xxx kg – 1 medic, cu capacitatea de procesare de xxxxx kg – 2 medici, etc. Pentru o astfel de concretizare este necesară studierea prealabilă a capacităților (puterii) economice a agenților economici din domeniu reglementat.

Considerăm sintagma „vizează” de la p.7 al proiectului Normei, sintagma „vizat” de la p.10 al proiectului Normei și sintagma „avizare” de la p.13 al proiectului Normei ca fiind ambigui, deoarece nu este clar în ce constă acțiunea de a „viza”- semnătura personală a medicului veterinar-șef de confirmare a volumului și felului serviciilor acordate de către medicul din unitate, aplicarea unei ștampile cu girul „vizat” sau altceva.

Recomandăm autorului completarea p. 7 al proiectului Normei cu noțiuni clare și explicite privind dreptul sau obligația medicului veterinar-șef de a confirma prin semnătura personală și ștampila instituției pe care o conduce volumul serviciilor

acordate de medicul veterinar din unitate, expus de către acesta în „documentul justificativ”.

Considerăm că sintagma „...o plată stabilită în conformitate cu Legea nr.221-XVI din 19.10.2007 privind activitatea sanitar-veterinară” care se conține în p. 8 al proiectului Normei și sintagma „...sumele stabilite în baza documentului justificativ...” care se conține în p.10 al proiectului Normei sînt ambigui și prea generale lăsînd loc de interpretare.

Recomandăm autorului să concretizeze explicit prevederile din punctele prenotate, să revizuiască punctele 8 și 10 și să le expună consecutiv în Normă, renumerotîndu-le respectiv.

Considerăm că sintagma “activitățile conexe”, care se conține la p. 9 este prea generalizată și vagă, reprezentînd astfel un factor de coruptibilitate pentru sensul său neclar. Autorul nu explică sensul sintagmei și domeniul de aplicare în cadrul unității, deaceea **recomandăm** autorului să specifice clar în p.9 care sînt “activitățile conexe” sau să excludă această sintagmă.

La punctul 14 și la punctul 4.2 din anexa nr. 2 la proiectul Normei autorul folosește sintagma „de 5 zile”, dar nu menționează dacă se referă la termenul de 5 zile lucrătoare sau calendaristice.

Recomandăm completarea punctelor prenotate cu sintagma „lucrătoare”.

Considerăm norma cuprinsă în p.15 lit.a) al proiectului Normei ca fiind vagă și generală, fapt care constituie un factor coruptibil, deoarece poate fi înțeleasă ca folosire a unor atribuții și obligații ce se referă la medicii veterinari oficiali. În afară de aceasta, proiectul Normei se referă exclusiv la medicii veterinari de liberă practică, deaceea obligațiile și atribuțiile acestora urmează să fie indicate expres și complet.

Recomandăm menționarea expresă și concretă în proiect a bazei legale în temeiul căreia își desfășoară activitatea medicul veterinar de liberă practică împuternicit (art.10 alin. (2) și (3) și art.14 ale Legii nr.221/2007, etc) și excluderea din p.15 lit.a) a prevederilor ambigui „precum și conform altor prevederi legale în vigoare”.

Considerăm norma „la termenele și în condițiile stabilite, documentele solicitate, precum și pe cele prevăzute de reglementările în vigoare” care se conține în p.15 lit.c) al proiectului Normei ca fiind ambiguă și generatoare de factori coruptibili, pentru sensul neclar și echivoc.

Recomandăm revizuirea prevederilor din p.15 lit.c) și completarea acestuia cu prevederi clare privind tipul, modelul, termenul și numărul documentelor de serviciu pe care medicul veterinar urmează să le perfecteze și modul de prezentare a lor autorității competente.

Pe tot cuprinsul proiectului Normei și a anexelor se folosesc diferite noțiuni: „medic veterinar”, „medic veterinar de liberă practică”, „medic veterinar de liberă practică împuternicit”, „medic veterinar al unității”, aceste noțiuni creînd incertitudine în ceea ce privește statutul lor. Din titlul proiectului Normei reținem, că aceasta va reglementa „...organizarea și desfășurarea de către medicii veterinari de liberă practică împuterniciți a activității de supraveghere sanitar-veterinară...”, deaceea **recomandăm** autorului să folosească pe tot cuprinsul proiectului Normei a aceleiași noțiuni ca în titlu, sau să menționeze în partea generală a proiectului, că prin

noțiunea de medic-veterinar în sensul prezentei Norme se înțelege medicul veterinar de liberă practică împuternicit, care activează în baza contractului cu unitatea.

Considerăm, că trimiterea la Normă a anexelor nr.1 și nr.2 la proiectul Normei sînt ambigui, deoarece nu corespund cu titlul proiectului Normei, deaceia **recomandăm** autorului redactarea trimiterilor anexelor nr.1 și nr.2 și ralierea lor cu titlul proiectului Normei.

Formulările din anexa nr.1 la proiectul Normei sînt ambigui, neclare și inaccesibile sub aspect lingvistic pentru subiecții cărora le este destinată. Pe de o parte p.3 al proiectului Normei prevede că unitățile în cadrul cărora medicii veterinari își desfășoară activitatea de supraveghere sanitar-veterinară sînt prevăzute în anexa nr.1, pe de altă parte această anexă se referă la „...categoriile de unități care produc, colectează, procesează, depozitează și comercializează materia primă și produsele de origine animală și de la care se percep tarife pentru acțiunile de supraveghere sanitar-veterinară”. Această incoerență în denumire trebuie să fie eliminată, deoarece aduce atingere legalității și stabilității actului. În continuare, autorul indică în anexa nr.1 categoriile de unități care nu corespund după denumire categoriilor specificate în alin.(1) art.18 al Legii nr.221/2007, totodată acestea nu sînt concretizate după specificul activității. Nu sînt explicate nici noțiunile folosite de autor în anexă. Totodată menționăm că numărul medicilor veterinari necesari pentru activitățile de supraveghere sanitar-veterinară este stabilit în dependență de specificul acestor unități.

Recomandăm expunerea în anexa nr.1 a Normei a denumirii unităților exact ca în art.18 alin.(1) al Legii nr.221/2007, folosirea în anexa nr.1 a aceluiași titlu ca a proiectului Normei și modificarea în sensul corespunderii a dispozițiilor p.3 al Normei și p. I al anexei nr.1 la proiectul Normei.

2.3 Conflicte ale normelor de drept

În proiectul Normei se conțin mai multe reglementări care au același sens, dar sînt expuse diferit, se repetă sub o altă formulare sau vin în contradicție cu actul de nivel superior, creînd în acest fel dezechilibru între reglementări, implicit conflicte ale normelor.

Așa, în p. 2 din proiectul Normei autorul dă explicația noțiunii de „supraveghere sanitar-veterinară”, explicație care diferă de aceeași explicație dată în Legea nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007.

Recomandăm aducerea normei respective în concordanță cu norma prevăzută în art. 2 al Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007.

Prevederile care se conțin în p.4 al proiectului Normei au un caracter general și vin în contradicție cu prevederile art.18 al Legii nr.221/2007, care stipulează expres autorizarea sanitar-veterinară a obiectivelor agenților economici din domeniul reglementat.

Recomandăm autorului să aducă prevederile p.4 în concordanță cu prevederile Legii nr.221/2007, în special în ceea ce privește modul și particularitățile autorizării, modul și particularitățile supravegherii sanitar-veterinare, modalitatea, mărimea și termenele achitării serviciilor medicilor veterinari de liberă practică împuterniciți, sau să le excludă ca depășind cadrul ce se dorește a fi reglementat.

În p. 16 din proiectul Normei se conțin reglementări care contravin prevederilor art.14 din Legea nr.221/2007. Mai mult dispozițiile acestui punct creează confuzie în raport cu prevederile cuprinse în p.15 al proiectului Normei. Deși reglementările se referă la același subiect, ele sunt expuse incoerent și inconsecvent, creând dezechilibru între norme.

Recomandăm revizuirea p.p. 15 și 16 din proiectul Normei, expunerea lor coerentă și indicarea expresă și concretă a atribuțiilor și obligațiilor de serviciu, inclusiv care probe urmează să fie prelevate, cantitatea lor, modul de ambalare și fixare în documentul respectiv.

Considerăm, că normele cuprinse în p.p.10 și 13 ale proiectului Normei reglementează același obiect dar sunt expuse inconsecvent, creând dezechilibru între aceste reglementări.

Recomandăm autorului revizuirea punctelor 10 și 13 și expunerea lor consecutiv și coerent menținând ideea normei care se dorește a fi reglementată, totodată renumerotându-se respectiv punctele.

Considerăm, că normele cuprinse în p.p. 6 și 9 ale proiectului Normei sunt contradictorii, cauzând un conflict al normelor reglementatoare. Pe de o parte autoritatea competentă stabilește numărul necesar de medici veterinari de liberă practică în dependență de specificul unității, etc. (p.6), pe de altă parte, aceleași autorități competente pot angaja medici veterinari de liberă practică doar în limita mijloacelor încasate de la unitățile în care acești medici ar trebui să-și desfășoare activitatea de supraveghere (p.9).

Recomandăm autorului stabilirea unor criterii clare și legale de determinare a numărului de medici veterinari de liberă practică necesari pentru asigurarea supravegherii sanitar-veterinare în unitățile respective, cât și stabilirea modului și particularităților angajării acestor medici.

De asemenea considerăm, că prevederile cuprinse în p.p.18 și 19 ale proiectului Normei sunt contradictorii, generând dezechilibru între reglementări. Pe de o parte medicii se retrag din unitate și se suspendă acțiunea autorizației de funcționare dacă unitățile nu achită pentru serviciile acordate la expirarea a 5 zile de la data primirii documentelor de plată (p.14 al proiectului Normei), pe de altă parte, potrivit prevederilor p.19 al proiectului Normei, unitatea poate funcționa încă 2 luni de la data scaderii pentru plată, totodată pînă la soluționarea litigiului de către instanța judecătorească, unitatea nu beneficiază de medici veterinari și i se suspendă autorizația de funcționare.

Recomandăm autorului excluderea p.18 din proiectul Normei și ralierea p.19 al proiectului Normei cu prevederile art.18 din Legea nr.221/2007.

2.3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

La explicarea noțiunii de „document justificativ” de la p.2 al proiectului Normei autorul face trimitere la art. 14 alin.(6) al Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007, referindu-se probabil la faptul, că serviciile medicilor veterinari care activează în unitate sunt achitate de unitate în baza documentului justificativ. În art. 14 alin.(6) al Legii nr. 221-XVI din 19 octombrie 2007 nu se spune nimic de documentul justificativ și nu se dă noțiunea acestei sintagme.

Recomandăm autorului să expună explicația noțiunii laconic și precis, și să evite formularea excesiv detaliată care face neînțeleasă noțiunea.

În p. 15 lit. a) și în p. 4.2 din anexa nr.2 la proiectul Normei autorul face trimitere la legislația în vigoare, fără să specifice care este acea legislație.

Recomandăm autorului să indice expres normele legale la care se face trimitere sau să excludă aceste prevederi din proiect.

2.4 Discreții excesive ale autorităților publice

Considerăm că prevederea care se conține la p.5 al proiectului Normei este ilegală și acordă discreții excesive autorității din domeniu, acesta fiind și un factor coruptibil. Pornind de la faptul că proiectul Normei este elaborat și promovat întru executarea Legii nr.221/2007, el urmează să corespundă acestei Legi. Dar în Legea nr.221/2007 nu există prevederi din care ar rezulta că agenții economici din domeniul de reglementare ar fi obligați să încheie contracte de supraveghere sanitar veterinară cu autoritatea competentă din domeniu, activitatea de supraveghere sanitar-veterinară fiind o atribuție legală a autorității competente, fără a mai fi necesară o reglementare contractuală. Pe de altă parte Legea prevede încheierea contractelor de supraveghere sanitar-veterinară între medicii veterinari de liberă practică cu unitățile din domeniu, implicit agenții economici din domeniu reglementat.

Recomandăm autorului excluderea din p.5 al proiectul Normei prevederile despre încheierea contractelor între direcțiile sanitar-veterinare și agenții economici din domeniu și completarea punctului 5 cu prevederi privind încheierea contractelor între agenții economici din domeniu și medicii veterinari de liberă practică împuterniciți, așa cum prevede alin. (3) art.18 al Legii nr.221/2007.

De asemenea considerăm, că prin norma cuprinsă în p.18 al proiectului Normei se acordă discreții excesive direcțiilor raionale/municipale sanitar-veterinare, această normă fiind contrară prevederilor art.18 alin.(3) al Legii nr.221/2007. Această normă conține în eminență unul din cei mai răspândiți factori coruptibili, impunând cerințe arbitrare beneficiarilor de drepturi, fără drept de contestație, fapt care-i determină pe conducătorii unităților (agenților economici din domeniu) să dea mită pentru soluționarea favorabilă a astfel de situații.

Recomandăm autorului excluderea din proiectul Normei a p.18, cu atât mai mult că el este dublat de p.19 dar într-o altă redactare (vezi p. 2.3 al raportului).

2.5 Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Considerăm că unele prevederi din norma cuprinsă în p.12 al proiectului Normei constituie un factor coruptibil exprimat prin cerințe excesive și nejustificate care încalcă drepturile agentului economic. Prin promovarea acestei norme se impun agentului economic obligații ce implică eforturi materiale suplimentare celor stabilite prin Legea nr.221/2007 și proiectul Normei. Pe lângă faptul, că unitatea achită serviciile medicului veterinar desemnat pentru unitate, agentul economic este obligat să-i acorde acestuia birou, vestiar, mobilier, echipament de lucru și de protecție, materiale de igienizare, ustensile de lucru și personal auxiliar. Pe de altă parte medicul veterinar de liberă practică împuternicit, potrivit Legii nr.221/2007 este

subiect de drept privat, totodată angajat de către autoritatea sanitar-veterinară competentă, (potrivit proiectului Normei). În acest caz cheltuielile suplimentare urmează să fie suportate de către entitățile nominalizate sau reduse din suma calculată a serviciilor acordate de medicul veterinar de liberă practică împuternicit. Mai menționăm, că potrivit prevederilor art. 14 alin.(8) lit.a) al Legii nr.221/2007 medicul veterinar de liberă practică pentru a primi licența de activitate veterinară trebuie să dispună în mod obligatoriu de un spațiu în folosință sau proprietate cu toate dotările necesare.

Aceste divergențe, cât și cerințele expuse în p.12 al proiectului Normei generează acțiuni de corupție, deaceia **recomandăm** autorului proiectului să excludă din p.12 al proiectului Normei prevederile referitoare la acordarea biroului, vestiarului, mobilierului, echipamentului de lucru și de protecție, materialelor de igienizare, ustensile de lucru și personal auxiliar. De asemenea **recomandăm** să se propună modificările necesare în Legea nr. 221/2007 și implicit în proiectul Normei, pentru eliminarea divergențelor expuse referitor la statutul medicului de liberă practică, atribuțiile, obligațiile acestuia și a autorității competente sanitar-veterinare în raport cu acesta și cu agenții economici din domeniu.

2.6 Acces limitat la informație, lipsa transparenței

În proiectul Normei se atestă lipsa normelor referitoare la accesul la informație și transparența informațională din domeniul care se dorește a fi reglementat. Nu sînt expuse obligații și modalități de informare a publicului și persoanelor interesate despre activitatea medicilor veterinari de liberă practică și a direcțiilor raionale/municipale.

Recomandăm completarea proiectului cu norme care ar avea ca obiect accesul la informație și transparența activității medicilor veterinari de liberă practică (implicit pagină WEB, publicarea rezultatelor trimestriale, etc.)

2.7 Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

În proiectul vizat lipsesc normele privind controlul intern și ierarhic superior, iar lipsa procedurilor clare de control a implimentării proiectului este un factor de coruptibilitate. Proiectul nu conține norme ce ar reglementa care anume este procedura și organul abilitat cu dreptul de control al implimentării proiectului. Deasemenea în proiectul respectiv nu sunt prezente și normele ce ar permite să reglementeze întreg mecanismul de control intern asupra fiecărui medic veterinar de liberă practică. Autorul nu a introdus în cadrul proiectului prezentat spre expertizare norme care ar menționa expres organele abilitate cu funcția de control ierarhic superior, implicit Agenția sanitar-veterinară și pentru siguranța produselor de origine animală, direcțiile raionale/municipale sanitar-veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală, precum și atribuțiile acestora în domeniu.

Recomandăm autorului revizuirea prevederilor proiectului și completarea acestuia cu norme ce ar prevedea într-o formă clară care anume sînt organele, precum și atribuțiile lor, abilitate cu sarcina de control asupra implimentării proiectului și asupra controlului intern și ierarhic superior.

2.8 Responsabilitatea și sancțiuni necorespunzătoare

Considerăm că în proiectului Normei sînt expuse destul de vag responsabilitățile medicului veterinar-șef în raportul lui cu medicul sau medicii veterinari de liberă practică împuterniciți, a însuși medicului veterinar de liberă practică împuternicit, cît și a conducătorului unității de producție, în cazul unor abateri depistate de medicul veterinar de liberă practică împuternicit.

Așa, la p.17 al proiectului Normei se menționează, că medicul veterinar de liberă practică poartă întreaga răspundere pentru activitatea prestată, deciziile luate, documentele întocmite, fără să se menționeze exact ce fel de răspundere va purta și pentru care abateri. Totodată, medicul veterinar din unitate poate lipsi în ziua recepționării animalelor la abator, sau recepționării produselor din carne la unitatea de producere, etc, poate refuza neîntemeiat aplicarea mărcilor de sănătate, prelevarea probelor, sau condiționarea prelevării probelor, efectuarea sau neefectuarea unor acțiuni, pentru al determina pe agentul economic săi ofere un avantaj material, etc.

În proiect nu sunt incluse prevederi privind responsabilitatea medicului veterinar-șef pentru refuzul de a confirma prin semnătură volumul serviciilor acordate de către medicul veterinar la unitatea respectivă.

În proiect sesizăm de asemenea lipsa responsabilităților și sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcarea normelor proiectului respectiv de către conducătorul unității. Dacă presupunem, că norma cuprinsă în p.18 al proiectului Normei se referă la responsabilitatea conducătorului unității (agentului economic), atunci constatăm că această normă este disproporționată, avînd în vedere recomandarea anterioară (vezi p.2.4 al raportului).

Recomandăm stabilirea unor responsabilități și sancțiuni clare ce urmează a fi aplicate atît persoanelor cît și reprezentanților autorităților menționate în proiect în cazul nerespectării prevederilor proiectului respectiv.

Alte obiecții

Dispozițiile proiectului Normei nu sunt expuse consecutiv și consecvent în raport cu domeniul care se dorește a fi reglementat, deaceea ***recomandăm*** autorului revizuirea proiectului cu respectarea principiilor coerenței, consecutivității și echilibrului între reglementări.

În proiectul Normei sînt folosite noțiunile „medic veterinar de liberă practică împuternicit”; „avizare”; „unitate”; „unitate de tranșare”; „unitate care manipulează carne de vînat sălbatic”; „unitate de procesare”; „carmangerie”; „măcelărie”; „punct de debarcare”, înțelesul cărora nu este explicat.

Întru respectarea principiului accesibilității și preciziei **recomandăm** autorului să explice înțelesul acestor noțiuni în sensul Normei promovate.

Considerăm modelul de contract expus la anexa nr.2 al proiectului Normei ca fiind contrar prevederilor art.666 și art.667 ale Codului Civil, acesta conținînd prevederi unilaterale, care depășesc mult cadrul unui acord de voință a două părți. Totodată, clauzele contractului sînt generale, neconcrete, nu este specificat clar

obiectul contractului. Întru susținerea concluziei date aducem dispozițiile cuprinse în p.2, p.5.1 și 5.2 ale modelului de contract.

La p.4.1 al modelului contractului (care este expus de 2 ori) autorul folosește abrevierea „LMD”. Conform standardului internațional ISO 4217 ce descrie codurile din 3 litere ale valutelor, abrevierea leului moldovenesc este „MDL”, deaceia **recomandăm** ca abrevierea „LMD” să fie substituită cu abrevierea „MDL”, sau să fie indicată expres valuta națională a Republicii Moldova – leul.

La p.4.2 al modelului de contract autorul folosește sintagmele „marfa controlată” și „personalul sanitar-veterinar oficial angajat de prestator pentru activitatea de supraveghere sanitar-veterinară, conform prevederilor legislației în vigoare”, iar la p.4.4 folosește sintagma „activitate productivă”, dar nici în proiectul Normei și nici în anexe nu este explicată semnificația acestor noțiuni.

Recomandăm autorului revizuirea modelului de contract expus la anexa nr.2 al proiectului Normei și elaborarea unui model de contract care să corespundă prevederilor art.666 și art.667 ale Codului Civil. Totodată modelul de contract trebuie elaborat cu respectarea dispozițiilor art.18 alin.(3) al Legii nr.221/2007, adică modelul de contract trebuie să se refere exclusiv la medicii veterinari de liberă practică împuterniciți și administratorii unităților specificate în art.18 alin.(1) al aceleiași Legi și nu la Direcțiile raionale/municipale sanitar veterinare. În caz contrar autorul trebuie să propună un model de contract între medicii veterinari de liberă practică împuterniciți și Direcțiile raionale/municipale sanitar veterinare și pentru siguranța produselor de origine animală.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007 de către

Cristea Valentin,
Șef al Secției drept privat,
Direcția legislație și expertiză anticorupție

la data 31.12.2008,
telefon de contact: 257-422